

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 24.06.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 24.06.1968 do: 31.12.1975

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

78

VYHLÁŠKA

Ministerstva práce a sociálnych vecí

zo 17. júna 1968,

**ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 108/1964 Zb. o pôsobnosti
národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia**

Ministerstvo práce a sociálnych vecí ustanovuje podľa § 86 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení, podľa § 115 ods. 4 zákona č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, § 11 písm. d) zákona č. 53/1968 Zb. o zmenách v organizácii a pôsobnosti niektorých ústredných orgánov a podľa zásad schválených uznesením vlády z 13. júna 1968:

Čl. I

Vyhláška č. 108/1964 Zb. o pôsobnosti národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia sa mení a dopĺňa takto:

1. § 3 č. 1 písm. a) znie:

„a) na podnet lekárskej poradnej komisie o tom, či pracovník (družstevník) neschopný práce pre chorobu alebo úraz po dobu aspoň 3 mesiacov, ktorému patrí nemocenské a ktorý nepožiadal o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok, alebo ak sa takejto jeho žiadosti nevyhovelo, je úplne (čiastočne) invalidný; v ostatných prípadoch konania o dávkach sociálneho zabezpečenia, ktoré závisia od dlhobode nepriaznivého zdravotného stavu, vydávajú o úplnej (čiastočnej) invalidite posudok,“

2. § 4 č. 1 písm. f) znie:

„f) o kúpeľnej starostlivosti nepracujúcich dôchodcov, členov jednotných roľníckych družstiev a ich rodinných príslušníkov, ako aj rodinných príslušníkov spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov s výnimkou chorôb, pri ktorých kúpeľnú starostlivosť povoľujú priamo orgány štátnej zdravotníckej správy*)“

3. Doterajší § 4 vrátane nadpisov sa zrušuje.

4. Doterajší § 5 sa označuje ako § 4 a vrátane nadpisov znie:

„Druhý diel Správne komisie

§ 4

Zriadenie správnych komisií

(1) Krajské národné výbory, Národný výbor hlavného mesta Prahy a Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy (ďalej len „krajské národné výbory“), okresné národné výbory, mestské národné výbory v Brne, Ostrave, Plzni a v Košiciach, obvodné národné výbory v Prahe a obvodné národné výbory v Bratislave, ktoré majú pôsobnosť

okresných národných výborov (ďalej len „okresné národné výbory“), zriaďujú ako správne komisie posudkovú komisiu sociálneho zabezpečenia a dávkovú komisiu.

(2) Krajské a okresné národné výbory zriaďujú viac správnych komisií (predovšetkým posudkových komisií sociálneho zabezpečenia), ak to vyžaduje rozsah práce a oprávnené požiadavky a potreby pracujúcich.

(3) Okresné národné výbory môžu so súhlasom krajského národného výboru zriadiť podľa potreby osobitnú okresnú posudkovú komisiu sociálneho zabezpečenia pre posudzovanie úplnej (čiastočnej) invalidity pri určitom druhu chorôb, prípadne pre priamych účastníkov boja proti fašizmu a obeť fašizmu; pôsobnosť takto zriadenej okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia sa vzťahuje na územie celého kraja.“

5. Doterajší § 6 sa označuje ako § 5 a znie:

„§ 5

Volba členov správnych komisií

(1) Predsedu a ďalších členov správnych komisií volí a odvoláva národný výbor.

(2) Predseda dávkovej komisie je volený z poslancov národného výboru; ak zvolený predseda dávkovej komisie nemôže vykonávať svoju funkciu, zastupuje ho iný poslanec národného výboru, ktorého na to poverí národný výbor pri voľbe členov dávkovej komisie. Predseda posudkovej komisie a jeho zástupca sú volení z vedúcich lekárov posudkovej služby sociálneho zabezpečenia.

(3) Za ďalších členov dávkovej komisie volí okresný a krajský národný výbor:

- a) zástupcov Revolučného odborového hnutia na návrh okresnej (krajskej, mestskej) odborovej rady,
- b) zástupcov jednotných roľníckych družstiev na návrh výrobnjej poľnohospodárskej správy (okresného poľnohospodárskeho združenia), prípadne krajského oddelenia Ministerstva poľnohospodárstva a výživy,
- c) pracovníkov, ktorí majú úzky vzťah k sociálnemu zabezpečeniu, na odporúčanie príslušných orgánov spoločenských organizácií, závodov a úradov,
- d) pracovníkov odboru sociálneho zabezpečenia.

(4) Za ďalších členov posudkových komisií sociálneho zabezpečenia volí okresný a krajský národný výbor:

- a) zástupcov Revolučného odborového hnutia na návrh okresnej (krajskej, mestskej) odborovej rady,
- b) zástupcov výrobných družstiev na návrh krajského sekretariátu Zväzu výrobných družstiev,
- c) zástupcov ozbrojených síl na návrh okresných a krajských (mestských) vojenských správ a zástupcov súčastí Ministerstva vnútra na návrh krajských správ Zboru národnej bezpečnosti,
- d) zástupcov jednotných roľníckych družstiev na návrh výrobnjej poľnohospodárskej správy (okresných poľnohospodárskych združení), prípadne krajského oddelenia Ministerstva poľnohospodárstva a výživy,
- e) lekárov posudkovej služby sociálneho zabezpečenia, lekárov štátnej zdravotníckej správy, lekárov z odvetví ministerstiev školstva, dopravy, národnej obrany a vnútra a lekárov - členov Zväzu protifašistických bojovníkov,

- f) zástupcov okresného (mestského) výboru Zväzu protifašistických bojovníkov na návrh týchto výborov, a ak ide o krajskú posudkovú komisiu, zástupcov Ústredného výboru (Slovenského výboru) tohto zväzu na jeho návrh,
- g) pracovníkov odboru sociálneho zabezpečenia.

(5) Pracovníci odboru sociálneho zabezpečenia zvolení za členov správnych komisií vykonávajú v nich funkciu tajomníka.“

6. Doterajší § 7 sa označuje ako § 6 a znie:

„§ 6

Zloženie správnych komisií

(1) Dávková komisia rokuje a uznáva sa za účasti predsedu alebo jeho zástupcu a najmenej dvoch ďalších členov, z ktorých jeden je pracovníkom odboru sociálneho zabezpečenia a druhý zástupcom Revolučného odborového hnutia; ak je účastníkom konania roľník (jeho rodinný príslušník alebo spolupracujúci člen rodiny), je druhým členom komisie zástupca jednotného roľníckeho družstva.

(2) Posudková komisia sociálneho zabezpečenia rokuje a uznáva sa, ak sú prítomní predseda alebo jeho zástupca, ďalší lekár, pracovník odboru sociálneho zabezpečenia a zástupca Revolučného odborového hnutia; ak je účastníkom konania roľník (jeho rodinný príslušník alebo spolupracujúci člen rodiny), je členom komisie zástupca jednotného roľníckeho družstva; ak sa v posudkovej komisii sociálneho zabezpečenia prerokúva prípad mladistvého, zúčastňuje sa na jej rokovaní a uznášaní ešte lekár poverený starostlivosťou o dorast, a ak sa v nej prerokúva prípad žiadateľa (dôchodcu), ktorý bol priamym účastníkom boja proti fašizmu alebo obeťou fašizmu, zúčastňuje sa na jej rokovaní a uznášaní ešte lekár a zástupca Zväzu protifašistických bojovníkov, zvolení na návrh okresného (mestského) výboru, a ak ide o krajskú posudkovú komisiu, na návrh Ústredného výboru (Slovenského výboru) tohto zväzu. Pri posudzovaní príslušníka ozbrojených síl (bezpečnostných zborov) z povolania sa na rokovaní a uznášaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia zúčastňuje namiesto zástupcu Revolučného odborového hnutia zástupca ozbrojených síl (bezpečnostných zborov), a ak nejde len o kontrolnú lekársku prehliadku, aj lekár ozbrojených síl (bezpečnostných zborov).

(3) Na prerokúvanie jednotlivých prípadov v správnych komisiách môžu byť pozvaní:

- a) zástupca závodného výboru základnej odborovej organizácie závodu, v ktorom účastník konania je alebo naposledy bol zamestnaný, prípadne zástupca vyššieho orgánu Revolučného odborového hnutia,
- b) zástupca jednotného roľníckeho družstva alebo výrobného družstva, v ktorom družstevník je alebo naposledy bol činný,
- c) zástupca mestského (miestneho) národného výboru, v územnom obvode ktorého účastník konania má bydlisko,
- d) zástupca Zväzu československých invalidov, prípadne ďalších spoločenských organizácií,
- e) ošetrojúci lekár posudzovaného,
- f) iní občania z radov pracujúcich, od ktorých možno očakávať, že prispievajú k objasneniu závažných okolností dôležitých pre rozhodnutie komisie,
- g) zástupca príslušného útvaru nápravného zariadenia, ak ide o odsúdeného, ktorý odpykáva trest odňatia slobody.

(4) Zástupcovia orgánov uvedených v predchádzajúcom odseku musia byť na rokovanie správnej komisie prizvaní, ak tieto orgány o to požiadajú. Rovnako musí byť na rokovanie správnej komisie prizvaný ošetrojúci lekár posudzovaného, ak o to požiada. Zástupcovia týchto orgánov a ošetrojúci lekár majú však pri rokovaní len poradný hlas.

(5) Občania, ktorí sa na pozvanie dostavili na rokovanie správnej komisie, majú nárok na náhradu ušlého zárobku a na náhradu nevyhnutných výdavkov obdobne ako členovia správnej komisie.

(6) Na rokovaní všetkých správnych komisií sa môžu zúčastniť bez pozvania aj členovia komisií sociálneho zabezpečenia a správnych komisií a pracovníci odborov sociálneho zabezpečenia národných výborov vyššieho stupňa a pracovníci správ dôchodkov a Ministerstva práce a sociálnych vecí.“

7. Doterajšie § 8 až 13 sa zrušujú.

8. Doterajší § 14 sa označuje ako § 7 a vrátane nadpisov znie:

**„Tretí diel
Pôsobnosť správnych komisií**

§ 7

Pôsobnosť okresných posudkových komisií sociálneho zabezpečenia

Okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia

1. rozhoduje

- a) o zvýšení dôchodku (výchovného) pre bezvládnosť,
- b) na podnet lekárskej poradnej komisie o tom, či pracovník (družstevník) neschopný práce pre chorobu alebo úraz po dobu aspoň 3 mesiacov, ktorému patrí nemocenské a ktorý nepožiadal o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok, alebo ak sa takejto jeho žiadosti nevyhovelo, je úplne (čiastočne) invalidný,
- c) o nevyhnutnosti trvalého prevedenia pracovníka na inú prácu, ak posudková komisia v súvislosti s rozhodovaním o dávkach dôchodkového zabezpečenia alebo s rozhodovaním o tom, že ide o občana so zmenenou pracovnou schopnosťou, zistila, že pracovník vzhľadom na svoj zdravotný stav trvale stratil spôsobilosť ďalej vykonávať doterajšiu prácu alebo ak ju nesmie vykonávať pre ochorenie na chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou; predchádzajúce ustanovenie sa nevzťahuje na príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných zborov,
- d) o tom, či ide o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- e) o mimoriadnych výhodách občanov trvale ťažko poškodených na zdraví,
- f) o kúpeľnej starostlivosti nepracujúcich dôchodcov, členov jednotných roľníckych družstiev a ich rodinných príslušníkov, ako aj rodinných príslušníkov spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov s výnimkou chorôb, pri ktorých kúpeľnú starostlivosť povoľujú priamo orgány štátnej zdravotníckej správy,
- g) o tom, či zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie alebo pracovnej činnosti II. pracovnej kategórie boli skončené zo zdravotných dôvodov;

2. vydáva posudok o úplnej (čiastočnej) invalidite v konaní o dávkach sociálneho zabezpečenia, ktoré závisia od dlhodobe nepriaznivého zdravotného stavu, pokiaľ nejde o prípady uvedené pod bodom č. 1 písm. b), a vyjadruje sa k iným zdravotným otázkam týkajúcim sa vykonávania sociálneho zabezpečenia;

3. navrhuje

- a) príslušným orgánom opatrenia na prevenciu invalidity a na odstránenie následkov invalidity,
 - b) prijímacej komisii zriadenej pri výcvikovom kurze, stredisku alebo pri inom zariadení národného výboru pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou na prijatie do prípravy na povolanie,
 - c) príslušnej správe dôchodkov priznanie (ponechanie výplaty) čiastočného invalidného dôchodku pracovníka (družstevníka), ktorému dlhodobe nepriaznivý zdravotný stav značne sťažuje všeobecné životné podmienky, aj keď jeho zárobok (príjem z pracovnej činnosti) podstatne nepoklesol;
4. odporúča
- a) poskytovanie nemocenského po uplynutí podpornej doby,
 - b) opatrenie pre obnovu pracovnej schopnosti posudzovaného, vhodnosť jeho ďalšieho liečenia alebo obstaranie vhodných pomôcok a vhodnú úpravu pracovných podmienok,
 - c) vhodné pracovné uplatnenie a prípravu na povolanie občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ohľadom na ich zdravotný stav a pracovnú kvalifikáciu,
 - d) umiestnenie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou do družstiev invalidov pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným poškodením a do osobitných dielní (pracovnísk);
5. dozerá, či závody (družstvá) zodpovedne vykonávajú výber pracovných miest pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, a pri výbere spolupôsobí;
6. sleduje, či príprava na povolanie, výkon zamestnania (pracovnej činnosti), pracovné podmienky a prostredie nemajú nepriaznivý vplyv na zdravotný stav pracujúcich občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a či títo občania nepotrebujú ďalšiu pomoc.“
9. Doterajší § 15 sa označuje ako § 8 a znie:

„§ 8

Pôsobnosť okresných dávkových komisii

(1) Okresná dávková komisia rozhoduje vo veciach uvedených v § 2 s výnimkou rozhodovania

- o zvýšení dôchodku (výchovného k nemu) pre bezvládnosť,

- o skončení zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie alebo o skončení pracovnej činnosti II. pracovnej kategórie, ak ide o iné vážne dôvody než dôvody zdravotné,

- o započítaní doby činnosti v jednotných roľníckych družstvách v období od 1. októbra 1948 do 31. decembra 1956 ženám, ktoré v nich trvale pracovali bez toho, že by boli ich členkami a že by boli dôchodkove poistené.

(2) Okresná dávková komisia ďalej rozhoduje

a) o sociálnom dôchodku (výchovnom k nemu),

b) o zvyšovaní niektorých nízkych dôchodkov podľa osobitných predpisov,

c) o úprave dôchodkov z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) niektorých odsúdených osôb, ako aj o úprave dôchodkov pozostalých po týchto osobách,

d) o povinnosti dôchodcu vrátiť dávku dôchodkového zabezpečenia (poistenia) poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere, ako patrila, a o povinnosti závodu (družstva) nahradiť škodu spôsobenú nesprávnou výplatou dôchodku, pokiaľ rozhodovanie o takejto dávke patrí do pôsobnosti národného výboru,

- e) o odstraňovaní tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri poskytovaní dávok na úseku zabezpečenia v chorobe, zabezpečenia matky a dieťaťa a zabezpečenia členov rodín občanov vykonávajúcich službu v ozbrojených silách.

(3) Okresná dávková komisia okrem toho

1. rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam sociálnej komisie jednotného roľníckeho družstva alebo miestneho (mestského) národného výboru o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa a o odvolaniach proti rozhodnutiam mestského národného výboru o sociálnom dôchodku (výchovnom k nemu);
2. navrhuje príslušnej správe dôchodkov, aby
 - a) započítala doby zamestnania v sporných prípadoch,
 - b) v konkrétnych prípadoch sa použili ustanovenia predpisov o sociálnom zabezpečení o odstránení tvrdostí,
 - c) zvýšila invalidný dôchodok až na 600 Kčs mesačne, ak je dôchodok jediným zdrojom výživy dôchodcu a jeho rodiny,
 - d) zvýšila najnižšiu výmeru starobného alebo invalidného dôchodku nad 90 % priemerného mesačného zárobku (pracovnej odmeny), ak je dôchodok jediným zdrojom výživy dôchodcu a jeho rodiny.“

10. Doterajšie § 16 až 18 sa zrušujú.

11. Doterajší § 19 sa označuje ako § 9 a znie:

„§ 9

Pôsobnosť správnych komisií zriadených pri krajských národných výboroch

(1) Krajská posudková komisia sociálneho zabezpečenia a krajská dávková komisia rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam obdobných komisií okresného národného výboru, pokiaľ tieto komisie rozhodovali v prvom stupni a pokiaľ nejde o rozhodnutie, ktoré je iba podkladom pre rozhodnutie príslušnej správy dôchodkov.

(2) Krajská posudková komisia sociálneho zabezpečenia ďalej najmä

- a) navrhuje príslušným orgánom opatrenia na prevenciu invalidity a na odstránenie jej následkov na podklade rozboru vývoja invalidizácie a príčin invalidít,
- b) vyjadruje sa o zdravotných otázkach týkajúcich sa vykonávania sociálneho zabezpečenia,
- c) podáva znalecký posudok v súdnom konaní vo veciach dôchodkového zabezpečenia (poistenia) a v odvolacom správnom konaní, pokiaľ napadnuté rozhodnutie bolo vydané na podklade posudku okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia.“

12. Doterajší § 20 sa označuje ako § 10 a vrátane nadpisov znie:

„Štvrtý diel

Osobitné predpisy o konaní

§ 10

Za príslušnú správu dôchodkov v konaní o preskúmaní rozhodnutí vo veciach dôchodkového zabezpečenia koná na súde poverený pracovník odboru sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru.“

13. Doterajší § 21 vrátane nadpisov sa zrušuje.

14. Doterajší § 22 sa označuje ako § 11. V odseku 3 sa pred slová "vyšetrujú posudzovaného znova" vkladajú slová "podľa potreby".
15. Doterajší § 23 sa označuje ako § 12 a znie:

„§ 12

(1) Správne komisie sa uznášajú prostou väčšinou hlasov prítomných členov.

(2) Ak rozhodnutie dávkovej komisie závisí aj od riešenia otázok patriacich do pôsobnosti posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, je dávková komisia viazaná rozhodnutím, prípadne posudkom (vyjadrením, odporúčaním) posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia; ak neboli také rozhodnutie alebo posudok (vyjadrenie, odporúčanie) doteraz vydané, treba ich navrhnúť.“

16. Doterajší § 24 sa označuje ako § 13 a znie:

„§ 13

(1) Účastník konania má byť pokiaľ možno prítomný na rokovaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia.

(2) Pokiaľ orgán národného výboru vydáva účastníkovi konania písomné vyhotovenie rozhodnutia vo veci sociálneho zabezpečenia, odošle ho účastníkovi i orgánu príslušnému na vykonanie rozhodnutia najneskôr do 3 dní od rozhodnutia.

(3) Členovia správnych komisií a funkcionári prizvaní na prerokúvanie jednotlivých prípadov v týchto komisiách sú povinní zachovávať mlčanlivosť o lekárskych a služobných okolnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s výkonom funkcie..

17. Doterajší § 25 sa označuje ako § 14.

V odseku 2 písm. b) v bodoch č. 3 a 6 sa označenie „prevádzkáreň (prevádzkárne) Zväzu československých invalidov“ nahrádza označením „družstvo (družstvá) invalidov pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným poškodením“; v bode č. 6 sa vypúšťa citácia v zátvorkách.

18. Doterajšie § 26 a 27 vrátane nadpisov sa označujú ako § 15 a 16.

Čl. II

(1) Kde sa vo vyhláske č. 108/1964 Zb. alebo v iných predpisoch o sociálnom zabezpečení hovorí o užších posudkových a dávkových komisiách, rozumejú sa tým posudkové a dávkové správne komisie.

(2) Kde sa vo vyhláske č. 108/1964 Zb. alebo v iných predpisoch o sociálnom zabezpečení hovorí o rozhodovaní posudkovej komisie o tom, či pracovník (družstevník) je úplne (čiastočne) invalidný, rozumie sa tým pre účely sociálneho zabezpečenia vydávanie posudkov o úplnej (čiastočnej) invalidite s výnimkou prípadov, v ktorých posudková komisia rozhoduje na podnet lekárskej poradnej komisie, ak pracovník (družstevník) neschopný práce pre chorobu alebo úraz po dobu aspoň 3 mesiacov, ktorému patrí nemocenské, nepožiadaval o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok, alebo ak sa takejto jeho žiadosti nevyhovelo.*)

Čl. III

Národné výbory ustavia posudkové komisie v zložení, ktoré zodpovedá tejto vyhláske (čl. I č. 5 a 6), až po skončení prebiehajúceho volebného obdobia; dovtedy posudkové komisie pôsobia v

doterajšom zložení, pritom však môže predsedu posudkovej komisie zastupovať aj vedúci lekár posudkovej služby sociálneho zabezpečenia.

Čl. IV

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Štancel' v. r.

*) O poskytovaní kúpeľného liečenia spisovateľom, hudobným skladateľom, výtvarným umelcom, architektom, vedeckým pracovníkom, výkonným umelcom a artistom, uznaným príslušnou vrcholnou ideovou organizáciou, pokiaľ sú povinne poistení, rozhoduje posudková komisia zriadená inštrukciou predsedu býv. Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (inštrukcia č. 5/1966 uverejnená v čiastke 14/1966 Vestníka ŠÚSZ a registrovaná v čiastke 37/1966 Zb.).

*) § 122 písm. b) vyhlášky č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, vyhláška č. 76/1957 Ú. l. (Ú. v.) o prechode z pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity) a § 16 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 104/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

